

Eduskunnan talousvaliokunta (TaV)

U 55/2017 vp

FA kannattaa eurooppalaisen yksilöllisen eläketuotteen (PEPP) kehittämistä – komission ehdotus vaatii joitakin muutoksia

- Finanssiala ry (FA) pitää komission esitystä tervetulleena
- Eläkkeiden riittävyys on haaste myös Suomessa, jossa on kuitenkin olemassa kattava lakisääteinen eläkejärjestelmä
- Kokonaiseläketurvaa tulisi kehittää edistämällä kaikkia kolmea eläkepilaria
- Komission ehdotus on oikeansuuntainen avaus, joka kuitenkin jättää lisäeläkemarkkinoiden kehittymisen kannalta keskeisimmät elementit kansallisesti päätettäviksi
- Korjausta vaativat erityisesti: velvoite tarjota PEPP:n osastoja joka maassa, takuutuoton käsittely sekä EIOPA:n valtuudet
- Yhdymme valtioneuvoston kantaa alla mainituin muutosesityksin

1 Suomi on jo PEPP-yhteensopiva – ongelmat kansallisessa verotuksessa

Komission ehdotuksen tavoitteena on lisätä kilpailua eläkesäästämistuotteissa sekä eri finanssisektoreiden välillä että jäsenmaiden välillä. Tämä on kannatettava tavoite. Eri sektoreiden välisen kilpailun osalta Suomessa on jo olemassa yksilöllinen eläkevakuutus ja PS-tili. Nämä voisivat hyvin toimia jatkossa PEPP-tuotteina. Tällä hetkellä näiden tuotteiden kysyntä on kuitenkin olematonta johtuen useista tehdyistä säästöjen nostamisikärajaan ja verotukseen tehdyistä muutoksista. Kotimainen kiinnostus PEPP-tuotteeseen edellyttäisi siten kansallisessa päätösvallassa olevia veromuutoksia.

Kotimaisten säästäjien lisäksi ehdotus avaisi suomalaisille palveluntarjoajille mahdollisuuden tarjota eläkesäästämistuotteita muissa EU-maissa. Tämän vaihtoehdon todennäköisyyttä on vaikea arvioida, mutta sitä ei missään nimessä pidä sulkea pois.

Finanssiala ry yhtyy valtioneuvoston kantaan muutoin paitsi alla esitettyjen muutosehdotusten osalta.

2 Palveluntarjoajan on saatava valita, missä maissa PEPP-tuotetta tarjotaan

Rajanyli tarjottavien palvelujen osalta kannatamme kilpailun ja vaihtoehtojen lisäämistä. Ehdotuksessa eri maita varten kehitettyjen osastojen käyttö on yksi mahdollinen ratkaisu. Tältä osin komission ehdotuksessa on kuitenkin perustavanlaatuinen virhe, mikä voi johtaa pahimmillaan siihen, ettei asetusehdotuksen tarkoittamia tuotteita synny lainkaan. Komissio lähtee siitä, että

jokaisen PEPP-tuotteen on tarvittaessa sisällettävä osasto jokaista jäsenmaata varten. Toisin sanoen, PEPP-tuotteen valmistajan on tarjottava tuotetta kaikissa jäsenmaissa. Tällainen velvoite on omiaan vaikeuttamaan toiminnan aloittamista ja on varsinkin pienten ja keskikokoisten toimijoiden näkökulmasta kohtuuton. Vaarana on, että PEPP-markkina jäisi harvojen globaalien toimijoiden haltuun. Emme pidä sitä hyvänä kuluttajan, suomalaisen finanssialan emmekä valtiontalouden kannalta. Todettakoon, että EU-sääntely ei edellytä esimerkiksi pankin tai vakuutusyhtiön tarjoavan tuotteitaan kaikissa maissa. Tuotteen tarjoajan on voitava valita, missä maissa tuotetta tarjotaan. Ei ole syytä epäillä etteikö tuotteita olisi kaikissa maissa vapaaehtoisesti tarjolla.

Ehdotamme, että valtioneuvoston kantaan lisätään tavoite muuttaa ehdotusta niin, että päätäntävalta siitä, missä tuotetta tarjotaan, on palveluntarjoajalla.

3 PEPP-varojen sijoittamisen ”oletusvaihtoehto” ei saa edellyttää tuottotakuuta

Toinen epäselvä kohta on ehdotus takuutuotosta tai riskinvähentämistekniikoista. Pidämme tärkeänä, että tuotteen ”oletusvaihtoehto” voi olla erityyppinen eri tuotteissa. Nykyisessä markkinaympäristössä takuutuottoinen sijoitus johtaa varsinkin pieneen tuottoon, mitä ei voida pitää sijoittajan kannalta hyvänä ratkaisuna pitkäaikaisessa säästämässä. Tuotto syntyy pitkällä tähtäimellä siitä, että sijoitettavilla varoilla otetaan riskiä. Riskiä voidaan hajauttaa ja hallita, mutta jos se poistetaan kokonaan, niin menetetään myös (reaali)tuotto.

4 PEPP-tuotteiden hyväksyntä pidettävä kansallisilla valvojilla

Komissio ehdottaa PEPP-tuotteiden hyväksymistä EIOPA:n tehtäväksi. Tätä on perusteltu tasavertaisilla kilpailuedellytyksillä. Tämä on sinänsä varteenotettava näkökohta, mutta pidämme ratkaisua silti huonona. PEPP-tuotteen hallinnoijat ovat finanssialan toimijoita, joilla on oman kotimaansa valvontaviranomaisen myöntämä lupa. Tuotteen hyväksyttäminen eri viranomaisella johtaa helposti mutkikkaaseen prosessiin ja herättää kysymyksiä mm. käytettävästä kielestä. Palveluntarjoajan kotimaan toimilupaviranomainen olisi luonteva taho myös PEPP-tuotteen hyväksymiseen. Tämä on tärkeää erityisesti pienten ja keskikokoisten toimijoiden kannalta. Tarvittava yhdenmukaisuus voidaan varmistaa EIOPA:n harjoittaman koordinaation avulla.

Ehdotamme, että valtioneuvoston kantaan lisätään tavoite siirtää PEPP-tuotteen hyväksyminen kansallisille viranomaisille.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi

Johtaja